

कार्यालय प्रत
Office Copy.

“ ज्ञानस्य निर्मलं नेत्रं ज्योतिष्यकमनुत्तमम् ”

ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे

सन १९७२-७३

वर्ष २९ वे

वार्षिक वृत्तान्त व समाह्वय

(पुढील वर्षाच्या निकल्यासह)

[वार्षिक निकाय सभेचे निमंत्रण-मलपृष्ठ २ पाहावे]

प्रकाशक

स. चि. मराठे, वी. ई.

प्र. रं. कानडे वी. ई.

कार्यवाह

Jyotirvidya Parisanstha, Pooana
Treasurer

Book - Post

श्री. रा. रा.

स. चि. मराठे
कार्यवाह, ज्योतिर्विद्या परिसंस्था
१५७१ सदाशिव पेठ, पुणे

वार्षिक निकायसभेचे निमंत्रण

चाळू ३० व्या वर्षाची निकाय सभा (जनरल बॉडी मीटिंग) रविवार दि. १४ ऑक्टोबर १९७३ ला सायंकाळी ५ वाजता महाराष्ट्र राज्य शिक्षणशास्त्र संस्थेच्या (रा. व. कुमठेकर पथावरील) सभागृहात पुणे येथे भरेल. त्यावेळच्या कामकाजाची क्रमणिका खाली दिली आहे. तरी सर्व सभासदांनी सभेस अवश्यमेव उपस्थित राहावे ही विनंती.

क्रमणिका

- (१) दिवंगत सभासदांविषयी दुखवटा.
- (२) १९७२-७३ च्या निकायसभेच्या इतिवृत्तास मान्यता.
- (३) पूर्वप्रसिद्ध वृत्तान्ताच्या अनुरोधाने गतवर्षातील कार्याचे निवेदन.
- (४) गतवर्षाच्या समाव्ययास मान्यता.
- (५) १९७३-७४ साठी पदाधिकार्यांची निवड.
- (६) १९७३-७४ मध्ये हाती व्याख्याची कामे.
- (७) १९७३-७४ च्या निकसावर चर्चा.
- (८) आयत्या वेळचे विषय (अध्यक्षांच्या अनुमतीने)
- (९) प्राध्यक्षांचे भाषण.
- (१०) आभार

पुणे. दि. ३१-८-७३

आपले
स. चिं. मराठे
प्र. रं. कानडे
कार्यवाह

टीप :—सभासदांना कांहीं प्रश्न विचारावयाचे असतील, अगर सूचना करावयाच्या असतील तर त्यांनी सभेपूर्वी निदान ३ दिवस अगोदर कार्यवाह यांचेकडे तसे लेखी कळवावे.

ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे.

ज्ञानस्य निर्मलं नेत्रं ज्योतिष्यकमनुत्तमम् ।

स्थापना :—गणेशचतुर्थी शके १८६६ दि. २२-८-१९४४

सन १९७२-७३ चा-२९ व्या वर्षाचा-वृत्तान्त

प्रिय सदस्य,

सतत प्रगतिपथावर असणाऱ्या आपल्या संस्थेने आता ३० व्या वर्षीत पदार्पण केले आहे. दि. ३० जून १९७३ ला संपणाऱ्या २९ व्या वर्षीतील संस्थेच्या कार्याचा हा वार्षिक वृत्तान्त व समाव्यय आपणास सादर करण्यात आम्हास आनंद होत आहे.

वृत्तान्त वर्षातील पदाधिकारी—

प्रशासक मंडळ [Governing Council]

प्राध्यक्ष :—प्रा. वि. वि. नारळीकर, एम्. ए. (कॅम्ब्रिज)

लो. टिळक अध्यासनाचे गणिताचे प्राध्यापक (पुणे विद्यापीठ)

अध्यक्ष :—प्रि. गो. रा. परांजपे, एम्. एस्सी., एफ्. एन्. आय्., ओ. बी. ई.
(सेवानिवृत्त)

उपाध्यक्ष :—प्रा. डॉ. मो. वा. चिपळूणकर, डी. एस्सी.

(२)

नैधिक :—श्री. य. रा. नेने, एम. एस्सी.

कार्यवाह :—(१) श्री. स. चि. मराठे, बी. ई.

(२) श्री. प्र. रं. कानडे, बी. ई.

सदस्य :—(१) प्रा. स. वि. आपटे, एम्. ए., बी. एस्सी., बी. ई. एस्.
(सेवानिवृत्त)

(२) श्री. वि. धों. गोरेशास्त्री

(३) प्रा. ना. म. आठवले, एम्. ए.

(४) प्रा. द. श्री. जोग, एम्. एस्सी.

(५) श्री. मा. भ. पंत, बी. एस्सी., बी. टी.

(६) श्री. स. ग. काजरेकर, बी. एस्सी.

(७) श्री. वि. वि. मोडक, जी. डी. सी., जी. सी. सी.

(८) श्री. श्री. शं. पतके, एम्. ए., बी. टी.

(९) प्रा. अ. त्र्यं. ढवळे, एम्. एस्सी.

(१०) प्रा. य. शं. पाटणकर, एम्. एस्सी.

(११) श्री. मो. ना. गोखले, बी. एस्सी.

अन्तर्गत अधीक्षक :—श्री. श्री. गो. फणसळकर, बी. ए.

तद्विद्य मंडळ (Academic council) :—

(१) प्रा. वि. वा. नारळीकर

(२) प्रि. गो. रा. परांजपे

(३) डॉ. मो. वा. चिपळूणकर

(४) प्रा. स. वि. आपटे

(५) प्रा. ना. म. आठवले

(६) प्रा. द. श्री. जोग

(७) श्री. मा. भ. पंत. (निमंत्रक)

(३)

भूतान्त वर्षातील कार्याचें इतिवृत्त

सभा-बैठकी

प्रशासक मंडळाच्या सभा :—

१. दि. १३-८-१९७२ रोजी झालेल्या प्रशासक मंडळाच्या सभेत सन १९७०-७१ आणि १९७१-७२ या दोन वर्षांच्या अहवालाचें खर्चें आणि समाव्यय आणि तपासनिर्वाकडून आलेलीं प्रमाणपत्रें समेक सादर केलीं. सभेनें त्यांना मान्यता दिली. त्याचप्रमाणें १९७२-७३ या नवीन वर्षाचा निकल्प सभेपुढें मांडण्यांत आला व सभेनें तो समत केला.

२. दि. २६-११-१९७२ रोजी झालेल्या प्रशासक मंडळाच्या सभेत, संस्थेचा दूरादर्श वसविण्यासाठी, प्रतिभामुद्रणालयाचे मालक श्री. लोखंडे आणि श्री. जोशी यांनी देऊ केलेल्या गच्चीच्या योग्ययोग्यातेचा विचार झाला. चर्चेनंतर असें ठरलें कीं प्रतिभा मुद्रणालयाची गच्ची आकाश दर्शनासाठी उपयोगांत आणावी, परंतु तेथें दूरादर्श वसविण्यासंबंधी निर्णय एवढ्यांत वेऊं नये.

याच सभेत १९७२-७३ या वर्षासाठी तद्विद्यमंडळ निवडलें गेलें.

वार्षिक निकायसभा

वार्षिक निकायसभा दि १७ सप्टेंबर १९७२ रोजी भरली होती. या सभेत नवीन वर्षांचे प्रशासक मंडळ निवडलें गेलें आणि १९७०-७१ व ७१-७२ चें इतिवृत्त आणि समाव्यय मान्य केलें गेलें. तसेंच १९७२-७३ चा निकल्प मान्य केला गेला.

अभ्यासमंडळाच्या सभा

दर रविवारी संध्याकाळी ४।। ते ६।। या वेळात अभ्यास मंडळाची बैठक भरत असे. ज्योतिःशास्त्र अवकाशविज्ञान यांच्याशी संबंधित अशा विविध विषयांवर चर्चा झाल्या. बैठकीनां १० पर्यंत उपस्थिति असे.

नवसदस्यांचे स्वागत

आजीव सदस्य.

या वर्षी पुढील व्यक्तींना संस्थेचे सदस्यत्व दिलें.

(१) श्री. त्र्यं. वा. तळवळकर, सिरॅमिक इंजिनियर

सामान्य सदस्य :—

- (१) श्री. कुमार सुशील बालमुकुन्द
- (२) प्रा. वासुदेव भास्कर घाणेकर, एम्. ए., बी. एस्सी, एम्. एड्., डिप्. एड्.
- (३) श्री. रघुनाथ नारायण वेलवणकर, बी. ई., (मेकॅ. इले.)
- (४) श्री. हेमंत वासुदेव मोने, बी. एस्सी., ऑग्रे., (ऑनर्स.)
- (५) श्रीमती. उषाताई गोविन्द रानडे, बी. ए., बी. एड्.
- (६) श्री. अनिल दत्तात्रेय कुलकर्णी
- (७) श्री. संधिप्रकाश जगन्नाथ भिडे
- (८) श्री. दत्तात्रेय शान्तराम मोकाशी, बी. ए.
- (९) श्री. एरमल्लि शामसुंदर
- (१०) श्री. श्रीराम पद्माकर म्हसकर
- (११) श्री. मधुसूदन गंगाधर वाडेकर, कॉन्ट्रॅक्टर
- (१२) श्री. मधुकर धोंडदेव शान्त, बी. एस्सी.
- (१३) श्री. मुजतबा फिरोज हुसेन लोखंडवाला
- (१४) श्री विलास विश्वनाथ सोवनी
- (१५) श्री. माधव गणेश पळणीटकर
- (१६) श्री. सिवॅस्टिअन ल्युकोस मॉरीस
- (१७) श्री. राजीव अरुण नाईक
- (१८) श्री. सोनोपंत गंगाराम खामकर, कॉन्ट्रॅक्टर
- (१९) श्री. गोपिनाथ विठ्ठल इनामदार, एम्. ई.
- (२०) श्री. आनंद भालचंद्र फडके, मॉडेलमेकर

चिरवियोग :—

परिसंस्थेच्या हितचिंतकांपैकी डॉ. ना. भि. परुळेकर, संचालक दै. सकाळ, आचार्य, स. ज. भागवत, गारगोटी विद्यापीठ (कोल्हापूर) आणि श्री. द. गो. फडके हे निवर्तल्याचे नमूद करण्यास आम्हास दुःख होते. डॉ. ना. भि. परुळेकर यांचे परिसंस्थेला फार जिव्हाळ्याचे मार्गदर्शन मिळत असे. आचार्य भागवत आणि श्री. द. गो. फडके यांच्या शिक्षण क्षेत्रातील विविध अनुभवांचा परिसंस्थेला असाच लाभ होत असे. श्री. फडके यांनी परिसंस्थेच्या कार्यकारी भंडळावर आरंभापासून काम केलेले होते.

संस्थेच्या ग्रंथसंग्रहांत पडलेली भर

१. इंडियन एफिमिरीज् अँड नॉटिकल् अलमॅनेक् १९७३.
२. हाउ ओल्ड इज अर्थ—पॅट्रिक हल्ले.
३. अँस्ट्रॉनॉमी—वेकर
४. रेडिओ एक्सप्लोरेशन ऑफ दी प्लॅनेटरी सिस्टिम.—थॉमस डी कार्र.
५. ए बी सी ऑफ अँस्ट्रॉनॉमी—वीगर्ट
६. मेकिंग फ्रेंडस् विथ दी स्टार्स—ऑर्थर जेड
७. अँस्ट्रॉनॉमी अँड कॉस्मॉगॉनी—जीन्स.
८. दी स्टार्स, देअर स्ट्रुक्चर अँड इव्होल्यूशन—टेलर.
९. डिस्कव्हरिंग दी युनिव्हर्स—ए हिस्टरी ऑफ अँस्ट्रॉनॉमी—कॉलिन रोन्न
१०. दी स्टोरी ऑफ अँस्ट्रॉनॉमी—पॅट्रिक मूर

संस्थेकडे येणारी नियतकालिके

१. सायन्स रिपोर्टर.
२. सायन्स टुडे.
३. स्पॅन.
४. अमेरिकन वार्ताहर.
६. वेल्जिअम वेधशाळेची सर्व संशोधनपर प्रकाशने.
६. सृष्टिज्ञान.
७. एन्डेव्हर (आय. सी आय.).
८. अमेरिकन रिव्ह्यू.

वृत्तांत वर्षातील संस्थेच्या कार्याचा आढावा

वृत्तांत वर्षांत संस्थेने आकाशनिदर्शने, व्याख्याने लेख इत्यादि प्रकारांनी आपले ज्ञानप्रसाराचे काम केले. ज्योतिःशास्त्रातील उपयुक्त अशा माहितीचे तसे करण्याचे कामही या वर्षी चाळू करण्यांत आले. त्यापैकी (१) तारकापुंज, (२) सूर्यमाला, (३) द्वैती तारे इत्यादींचे नमुने तयार झाले आहेत.

दि. १३-१०-७२ रोजी साखरवाडी येथे भरलेल्या संयुक्त स्त्रीसंस्थेच्या अधिवेशनांत त्यांच्या निमंत्रणावरून आपल्या संस्थेतर्फे व्याख्यान व आकाशनिदर्शनाचा कार्यक्रम करण्यांत आला. तेथे डॉ. मो. वा. चिपळूणकर यांनी चंद्र या विषयावर व्याख्यान दिले. रात्री आकाशनिदर्शनाच्या कार्यक्रमांत संस्थेचा दूरादर्श, प्रा. ना. म.

आठवले यांचा स्मिट कॅसेग्रेनियन दूरदर्श व पुणे विद्यापीठाचा हेलिओस्टॅट ही साधने उपयोगांत आणली गेली. या कार्यक्रमास स्थानिक शिक्षक व विद्यार्थीही उपस्थित होते.

दि. १-११-७२ रोजी श्री. य. बा. रानडे यांच्या गच्चीवरून आकाशनिदर्शनाचा कार्यक्रम करण्यांत आला.

दि. १९, २०, २१ एप्रिल यादिवशीं नूतन मराठी विद्यालयाच्या गच्चीवरून शनीचीं वलयें दाखविण्यांत आलीं. यावेळीं संस्थेच्या दोन्ही दुबिणी लावण्यांत आल्या होत्या. या कार्यक्रमास सुमारे ५०० लोक उपस्थित होते.

प्रा. गो. रा. परांजपे यांच्या 'सृष्टिज्ञान आकाशदर्शन' या पुस्तकाचें महाराष्ट्र राज्य साहित्य-संस्कृति मंडळानें प्रकाशन केलें.

त्याचप्रमाणें संस्थेच्या कार्यकारी मंडळाच्या सभासदांनी व इतर सभासदांनी ज्योतिःशास्त्राच्या प्रसाराचें व संशोधनाचें काम वैयक्तिक रीत्या केलें. स्थलाभावीं त्या सर्व कार्यांचा उल्लेख येथें करता येणें शक्य नाही. मात्र सर्व सभासदांच्या कार्याची नोंद संस्थेच्या दप्तरांत आहे. यावर्षी डॉ. मो. वा. चिपळूणकर, श्री. मो. ना. गोखले, श्री. मा. म. पंत, श्री. वि. वि. मोडक, श्री. सुधाकर भालेराव, श्री. द. रा. कापरेकर, श्री. हे. वा. मोने, पं. हरेकृष्णशास्त्री याज्ञिक, श्री. आनकचंद भय्यावाला, श्री. दिलीप बर्वे, श्री. ग. म. गोखले, श्री. संधिप्रकाश मिडे, श्री. मुजतबा लोखंडवाला या सभासदांनी विशेष कार्य केलें.

* * *

वार्षिक वृत्तांत खर्चाचा वृत्तांत —

सूचक: श्री. ग. य. दीक्षित

अनुमोदक: श्री. क. शिंदे

कार्यवाह

अध्यक्ष

21/11/74
20.10.1973

ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, १९७३-७४ चा निकष

आय	खर्च	व्यय	रुपये	पैसे
सामान्य सदस्य वर्गाची देणग्या	४५००-००	कचेरी खर्च, वेतन, विशेष वेतन	८०००-००	
अनुदान, शासकीय व्याज	२०००-००	बागा भाडे	६०००-००	
" महानगरपालिका	१०००-००	इतर		
आजीव सदस्य सुलूक प्रकाशनांची विक्री	५०००-००	अहवाल मुद्रण, स्थानिकी	२५००-००	
	२०००-००	प्रचार, मुद्रण	०५००-००	
	५०००-००	टपाल हंशील	१०००-००	
	२०००-००	उद्देश, कार्य खर्च	१०००-००	
		ग्रंथसंग्रह	५०००-००	
		आस्था मंडळ, सुट व्याख्याने	३०००-००	
		चित्रपट खगोल निदर्शने	१५००-००	
		साधन संग्रह, प्रायोगिक	१५००-००	
अपेक्षित तूट (अपेक्षित तूट संस्थेच्या शिल्लकेत खर्च करून मूल्य वाढण्यांत येईल.)	१८५०-००	प्रकाशन	६०००-००	
			१५०००-००	
			४००००-००	

सूचक:

कार्यवाह

अनुमोदक

ग. य. दीक्षित

JYOTIRVIDYA PARISANSTHA

Receipts and Payments Account for the year ended 30 th June, 1973.

RECEIPTS	Rs. Ps.	PAYMENTS	Rs. Ps.
Opening Balance		Printing	661-91
Cash in hand	253-00	Salary	600-00
Cash at Bank	5,575-15	Library Books	292-75
Subscription	330-00	Study circle	139-75
Life Members Subscription	100-00	Stationery	85-70
Donation	27-00	Furniture & Fixture	80-25
Interest on Bank A/C	198-63	Postage	39-38
Sale of Books	68-33	Misc. Exp.	19-66
Misc. Receipts	3-65	Annual General Meeting Exp.	17-20
Grant & Donation	550-00	Transport	16-70
		Maintenance Exp.	11-00
		Conveyance	9-60
		Office Exp.	4-95
		CLOSING BALANCE	
		As on 30-6-1973	84-04
		Cash in Hand	5,042-87
		Cash at Bank	7,105-76
	<u>7,105-76</u>		

Checked and found correct,

Sd/- S. G. Phansalkar, Internal Auditor.

(9)

G. D. APTE & Co.
Chartered Accountants

Schedule IX
vide Rule 17 (1) United Western Bank Bldg.
Registered No. F-44 Laxmi Road, Poona-2

Dated : 30th July 1973

51417

Name of the Public Trust : **JYOTIRVIDYA PARISANSTHA, POONA**
Income and Expenditure Account for the year ending 30th June, 1973.

EXPENDITURE	Rs. Ps.	INCOME	Rs. Ps.
To Establishment Expenses :		By Rent	—
a) Salary	600-00	By Interest on Bank A/c	198-63
b) Stationery & Printing	747-61	By Donations in cash or kind	27-00
c) Conveyance & Transport	26-30	By Grants :	550-00
d) Postage	39-38	By Income from other Sources :	
e) Office Expenses	4-95	Other Subscriptions	330-00
f) Misc. Expenses	19-66	Miscellaneous	3-65
g) Maintenance Expenses	11-00	Profit on Sale of Books	45-56
	1,448-90	Subscriptions	100-00
To Depreciation			479-21
Library Books	135-00	By Defecit Carried over to Balance Sheet	1,269-73
Furniture & Deadstock	42-00		
Equipment A/c	114-72		
	291-72		
To Amounts Transferred to Reserve or Specific Funds :			
Building & Equipment Fund :	27-00		
Reserve Fund	500-00		
Life member Subscription	100-00		
	627-00		
To Expenditure on objects of the Trusts :			
Lectures, Study circle etc.	156-95		
Total Rs.	<u>2,524-57</u>	Total Rs.	<u>2,524-57</u>

Dated at Poona : 17-8-1973

As per our report of even date.

Trustees : Jyotirvidya Parisanstha, Poona

Sd/- G. D. Apte & Co.

Sd/- Y. R. Nane Treasurer

Chartered Accountants, Auditors.

Sd/- S. C. Marathe Secretary

G. D. APTE & Co. Schedule VII I
Chartered Accountants vide Rule 17 (1) Date: 30th July, 197
Name of the Public Trust: JYOTIRVIDYA PARISANTHA, POONA
Balance Sheet as at 30th June, 1973.

(११)

THE BOMBAY PUBLIC TRUST ACT, 1950

Phone : Office : 57872
Residence : 50190

SCHEDULE IX C

G. D. Apte & Co.
Chartered Accountants, (Vide Rule 32)
United Western Bank Building,
5/4/7 Laxmi Road, Poona 2.
Date 30th July, 1973

REPORT OF AN AUDITOR RELATING TO ACCOUNTS
AUDITED UNDER SUB-SECTION (2)
Of Section 33 & 34 and Rule 19 of the Bombay Public Trust Act
Registration No. F-44
Name of the Public Trust

JYOTIRVIDYA PARISANTHA, POONA

For the year ending 30th June, 1973

- Whether accounts are maintained regularly and in accordance with the provisions of the Act and the rules: Yes.
- Whether receipts and disbursements are properly and correctly shown in the accounts; Yes.
- Whether the cash balance and vouchers in the custody of manager or trustee on the date of audit were in agreement with the accounts; Cash book was not written upto date.
- Whether all books, deeds, accounts, vouchers or other documents or records required by the auditor were produced to him: Yes.
- Whether a register of movable and immovable properties is properly maintained, the changes therein are communicated from time to time to the regional office, and the defcets and inaccuracies mentioned in the previous audit report have been duly complied with; Yes - not up to date in the prescribed form.

FUNDS & LIABILITIES		ASSETS	
Rs.	Ps.	Rs.	Ps.
Trust Fund of Corpus	1,983-25	Furniture &	
As per last B/sheet.		Fixtures	
Other Fund :		As per last B/S 335-70	
(1) Research Fund		Additions during	
As per last B/Sheet 4,500-00		the year 80-50	
Add : Provision during		415-95	
the year 500-00		Less Depreciation	
5,000-00		10% 42-00	373-95
(2) Life Member Subscriptions		Library Books	
As per last B/S 701-00		As per last Bl. 1,057-26	
Additions during		Additions during	
the year 100-00		the year 2,92-75	
801-00		1,350-01	
(3) Building and		hers Dep. @10% 135-00	
Equipment Fund		1,215-01	
As per B/S 3,237-00		Equipment	
Additions during		As per last B/S1,147-24	
the year 27-00		Less Depreciation	
3,264-00		10% 114-72	
9,065-00		Stock of publications 1,032-52	
		Cash & Bank Balance 22,42-53	
		(a) Bank Accounts	
		Cosmos Co-op. Urban Bk	
		Ltd in S/B A/C 5,042-87	
		(b) With the Secretary 84-04	
		Income and Expendi-	
		tures A/c.	
		Deficit as per I/E	
		A/c 1,269-73	
		Less	
		Surplus as per	
		Last B/S 212/40	
		1,057-33	
		11,048-25	

The above Balance Sheet to the best of my/our belief contains a true account of the Funds Liabilities and of the Property and Assets of the Trust.
Dated at Poona 17th Aug. 1973 As per our/my report of even date.

Trustees : Joytirvidya Parisantha, Poona

Sd/- Y. R. Nene

S. C. Marathe

G. D. Apte & Co.

Treasurer

Secretary

Chartered Accountants. Auditors

समाप्त संमत करावा. १० दिनांक ११/८/७३
१०/८/७३

- (f) Whether the manager or trustee or any other person required by the auditor to appear before him did so and furnished the necessary information required by him; Yes.
- (g) Whether any property or funds of the Trust were applied for any object or purpose other than the object or purpose of the Trust; No.
- (h) The amounts of outstanding for more than one year and the amounts written off, if any; Nil.
- (i) Whether tenders were invited for repairs or construction involving expenditure exceeding Rs. 500/-; Not applicable.
- (j) Whether any money of the public trust has been invested contrary to the provisions of section 35; No.
- (k) Alienations, if any, of the immovable property contrary to the provisions of section 36 which have come to the notice of the auditor: No.
- (l) All cases of irregular, illegal or improper expenditure, or failure or omission to recover monies or other property belonging to the public trust or of loss or waste of money or other property there of and whether such expenditure, failure, omission, loss or waste was caused in consequence of breach of trust or misapplication or any other misconduct on the part of the trustees or any other person while in management of the trust: No such instances.
- (m) Whether the budget has been filed in the form provided by rule 16 A; Budget not so far filed.
- (n) Whether the maximum and minimum number of the trustees is maintained;
- (o) Whether the meetings are held regularly as provided in such instrument: Two. Mg. Committee Meetings of one General Body Meeting

- (p) Whether the minutes book of the proceeds of the meeting is maintained; Yes
- (q) Whether any of the trustees has any interest in the investment of trust; No.
- (r) Whether any of the trustees is a debtor or creditor of the trust; No.
- (s) Whether the irregularities pointed out by the auditors in the accounts of the previous year have been duly complied with by the trustees during the period of audit. —
- (t) Any special matter which the auditor may think fit or necessary to bring to the notice of the Deputy or Assistant Charity Commissioner; —

Dated at 17-8-1973

G. D. Apte & Co.
Chartered Accountants

(१४)

THE BOMBAY PUBLIC TRUST ACT, 1950

Schedule IX C Office ; 57872

(vide rule 32) Phone Residence : 50190

G. D. Apte & Co.
Chartered Accountants
5/4/7United Western Bank
Building
Laxmi-Road, Poona-2
Date-30th July 1973.Statement of income liable to contribution for the
year ending 30th June 1973Name of Public Trust
Jyotirvidya Parisanstha, Poona

Registration No

I. Gross annual income as shown	Rs. Ps.
In the income and expenditure account (Schedule IX)	1,254-84

II. Items not chargeable to contribution under section 58 and rule 32 : The institute is a public trust exclusively for advancement and Propagation of secular education and hence its income is not liable to contribution as per Rule 31(1) (a) of the Bombay Public Trust Rules, 1951.

Deductions on account of repairs in respect of buildings not rented and yielding no income at 10 Per cent of the estimated gross annual rent.

Gross Annual Income chargeable to-
Contribution Rs.

NIL

Certified that while claiming deduction admissible under the above Schedule the Trust has not claimed any amount twice either wholly or partly, against any of the items mentioned in the schedule which have the effect of double deduction.

Dated : 17-8-73

Trust Address :

Jyotirvidya Parisanstha, Poona

Sd/- Y. R. Nane

Treasurer

Sd/- S. C. Marathe

Secretary

G. D. Apte & Co.
Chartered Accountants

(१५)

ज्योतिर्विद्या परिसंस्थेची प्रकाशनं

उपयुक्त व संग्राह्य

(१) सूर्यकुल—(संग्राहक : प्रा. मो. ल. चंद्रात्रेय व कै. व्यं. गो. ढवळे) सूर्यकुलमधील निरनिराळे ग्रह व उपग्रह, उल्का, लघुग्रह, धूमकेतु इ. संवधाने ज्ञानसंवर्धक, अद्ययावत् व उपयुक्त माहिती, सुबोध भाषा, विद्वानांनी एकमुखाने वाखाणलेले व महाराष्ट्र ग्रंथोत्तेजक समेने (डेकन वर्नाक्युलर ट्रान्सलेशन सोसायटीने) पारितोषिक देऊन गौरविलेले. पृष्ठसंख्या २८०, किंमत रु. ५. १ ली आवृत्ति संपली. दुसरी आवृत्ति तयार होत आहे.

(२) तारकानगरी—तारकांनी व्यापिलेल्या एकंदर विश्वाविषयी उद्बोधक माहिती. तारकादिकांची ओळख, आकाशागंगेचे स्वरूप, दूर अंतरावरच्या तान्यांची माहिती कशी मिळविली जाते, तान्यांच्या गति कशा काढतात, अंतराळांतल्या अनेक विश्वांचे स्वरूप इ. उपयुक्त व मनोरंजक माहिती. याहि प्रकाशनाला डे. व्हा. ट्रान्सलेशन सोसायटीने पारितोषिक देऊन गौरविलेले आहे व विद्वानांनी प्रशंसिलेले आहे. पृष्ठसंख्या १६५, किंमत ४/-रुपये.

(३) ताराचित्रक संच—(आवृत्ति दुसरी, दोन रंगांत छपाई) टळक टळक तान्यांची ओळख करून देणारे, आकाशाच्या देखाव्यावरून तारीख व वेळ सांगणारे तसेच तारीख वेळेवरून आकाशाचे कोणते दृश्य दिसू शकेल त्याचा बोध करणारे दोन मोठे नकाशे. आकार : अनुक्रमे ४०×३० व २७×२२। इंच. सोबत खुलासा देणारी विवरण पुरितकाहि मिळते. सर्व संचाची किंमत रु. १.५०

(४) वेधसाधने व वेधशाळा—प्राचीन काळापासून वेध घेण्याची साधने कोणती होती, त्यांची वाढ व परिणती पुढे कशी झाली, त्यांची रचना, वेधशाळांचे सामान्य स्वरूप व तेथील कार्य व संवहज्योतिष्यक (Radio Astronomy) या विषयांची माहिती या ग्रंथांत सुबोध रीतीने दिली आहे. किं. रु. २.७५

(५) चंद्रग्रहण—चंद्राचे वाङ्मयांतील उल्लेख, चंद्रामुळे पंचांग कसे बनते, चंद्रावर वसाहत करणे कितपत शक्य आहे, चंद्राची ग्रहणे, भरती, ओहोटी वगैरे संवधाने खुलासा व चटकदार वर्णन. डे. व्हा. ट्रान्सलेशन सोसायटीने पारितोषिक देऊन गौरविलेले पुस्तक. पृष्ठसंख्या १३०, किंमत रु. २.५०.

(६) विश्वाची रचना व उत्क्रांति—(ले. कै. त्र्यं. गो. ढवळे) संबंध विश्वाची षडण क्रमशः कशी होत गेली, अभ्रिका, दीर्घिका, काय आहेत व या विश्वाची उत्क्रांति कशी होत आहे, यासंबंधी सोपपत्तिक माहिती पृष्ठे ४५, किंमत रु. ०.७५.

(७) संज्ञावली—ज्योतिष्यकांतील पारिभाषिक शब्दांचे—विवरण पृष्ठे २३. किंमत रु. ०.२५. दुसरी आवृत्ती तयार होत आहे.

(८) छोट्या पुस्तिका व प्रकाशने; निबंध—(१) कालमापन व त्यांची साधने (ले. कै. त्र्यं. गो. ढवळे) काल म्हणजे काय, त्याचे मापन इ. खुलासा. (२) पाश्चात्य ज्योतिष्यकांचा वैचारिक इतिहास—(ले. कै. त्र्यं. गो. ढवळे) ख्रिस्तपूर्व दीड हजार वर्षांपासूनच्या पाश्चात्य शास्त्रज्ञांच्या कल्पना व बदल यांची माहिती. (३) सूर्याचे अंतरंग—(लेखक : प्रा. दा. गो. ढवळे) सूर्याच्या अंतरंगासंबंधाने माहिती. (४) सूर्यदेवता—(लेखक : प्रा. मो. ल. चंद्रात्रेय) सूर्यासंबंधीचे वाङ्मयांतले काही उल्लेख. (५) आर्यांच्या मूळ वसतिस्थानासंबंधी झालेल्या व्याख्यानमालेतील मुद्द्यांचे टांचण. वरील सर्व छोट्या पुस्तकांची किंमत प्रत्येकी रु. ०.१२—आवृत्ति संपली.

टीप :—१. प्रकाशने व्ही. पी. ने पाठविली जात नाहीत. २. टपाल हशिलासह पुस्तकांची किंमत मनिऑर्डरने पाठवावी, ३. सर्व प्रकाशने शाळाकॉलेजांना व ग्रंथ-संग्रहालयांकरितां उपयुक्त आहेत.

मागणी :—(३) स. चि. मराठे, कार्यवाह, ज्योतिर्विद्या परिसंस्था १५७१ सदाशिव, पुणे ३० या पत्त्यावर;

अथवा

(२) इन्टर नॅशनल बुकसर्व्हिस, पुणे ४ या पत्त्यावर करावी.

प्रकाशक : स. चि. मराठे, कार्यवाह ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, १५७१ सदाशिव, पुणे ३०.

मुद्रक : य. गो. जोशी, आनंद मुद्रणालय, १५२३ सदाशिव, पुणे ३०.